Parlament Europejski
2019-2024

TEKSTY PRZYJĘTE

P9_TA(2023)0358

Nowa europejska strategia na rzecz lepszego internetu dla dzieci (BIK+)

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 5 października 2023 r. w sprawie nowej europejskiej strategii na rzecz lepszego internetu dla dzieci (BIK+) (2023/2670(RSP))

Parlament Europejski,

– uwzględniając art. 165 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

– uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej (Karta),

– uwzględniając Konwencję ONZ o prawach dziecka z dnia 20 listopada 1989 r.,

– uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/93/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej[1] (dyrektywa w sprawie niegodziwego traktowania dzieci w celach seksualnych),

– uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych[2] (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych),

– uwzględniając dyrektywę 2005/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 maja 2005 r. dotyczącą nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym oraz zmieniającą dyrektywę Rady 84/450/EWG, dyrektywy 97/7/WE, 98/27/WE i 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady[3] (dyrektywa o nieuczciwych praktykach handlowych),

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia

---

1 Dz.U. L 335 z 17.12.2011, s. 1.
2 Dz.U. L 95 z 15.4.2010, s. 1.
3 Dz.U. L 149 z 11.6.2005, s. 22.

dyrektywy 95/46/WE[1] (ogólne rozporządzenie o ochronie danych),

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych oraz zmiany dyrektywy 2000/31/WE[2] (akt o usługach cyfrowych),

– uwzględniając wniosek Komisji z dnia 11 maja 2022 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego przepisy mające na celu zapobieganie niegodziwemu traktowaniu dzieci w celach seksualnych i jego zwalczanie (COM(2022)0209) oraz opinię Komisji Kultury i Edukacji,

– uwzględniając komunikat Komisji z dnia 11 maja 2022 r. zatytułowany „Cyfrowa dekada dla dzieci i młodzieży: nowa europejska strategia na rzecz lepszego internetu dla dzieci (BIK+)” (COM(2022)0212),

– uwzględniając komunikat Komisji z dnia 9 marca 2021 r. zatytułowany „Cyfrowy kompas na 2030 r.: europejska droga w cyfrowej dekadzie” (COM(2021)0118),

– uwzględniając komunikat Komisji z dnia 24 marca 2021 r. zatytułowany „Strategia UE na rzecz praw dziecka” (COM(2021)0142),

– uwzględniając komunikat Komisji z dnia 30 września 2020 r. w sprawie utworzenia europejskiego obszaru edukacji do 2025 r. (COM(2020)0625),

– uwzględniając wspólną deklarację Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji z dnia 23 stycznia 2023 r. zatytułowaną „Europejska deklaracja praw i zasad cyfrowych w cyfrowej dekadzie”[3] (deklaracja europejska),

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 20 listopada 2012 r. w sprawie ochrony dzieci w świecie cyfrowym[4] oraz odpowiedź Komisji przyjętą w dniu 20 lutego 2013 r.,

– uwzględniając badanie Departamentu Tematycznego ds. Polityki Strukturalnej i Polityki Spójności w Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Wewnętrznej z dnia 15 lutego 2023 r. zatytułowane „The influence of social media on the development of children and young people” [Wpływ mediów społecznościowych na rozwój dzieci i młodzieży][5],

– uwzględniając badanie EU Kids Online z dnia 12 lutego 2020 r. zatytułowane „EU Kids Online 2020: Survey results from 19 countries” [EU Kids Online 2020: wyniki badania prowadzonego w 19 krajach][6],

---

1 Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1.
2 Dz.U. L 277 z 27.10.2022, s. 1.
3 Dz.U. C 23 z 23.1.2023, s. 1.
4 Dz.U. C 419 z 16.12.2015, s. 33.
5 O’Neill, B., „Research for CULT Committee – The influence of social media on the development of children and young people” [Badanie dla komisji CULT – Wpływ mediów społecznościowych na rozwój dzieci i młodzieży], Parlament Europejski, Departament Tematyczny ds. Polityki Strukturalnej i Polityki Spójności, Bruksela, 15 lutego 2023 r.
6 Smahel, D. i in., „EU Kids Online 2020: Survey results from 19 countries’, EU Kids Online, 12 lutego 2020 r.

– uwzględniając badanie Wspólnego Centrum Badawczego z dnia 9 lutego 2021 r. zatytułowane „How children (10-18) experienced online risks during the COVID-19 lockdown: Spring 2020” [Zagrożenia w internecie dla dzieci w wieku 10–18 lat podczas lockdownu związanego z COVID-19 – wiosna 2020 r.][1],

– uwzględniając pytanie do Komisji w sprawie nowej europejskiej strategii na rzecz lepszego internetu dla dzieci (BIK+) (O-000030/2023 – B9-0029/2023),

– uwzględniając art. 136 ust. 5 i art. 132 ust. 2 Regulaminu,

– uwzględniając projekt rezolucji Komisji Kultury i Edukacji,

A. mając na uwadze, że dzieciom przysługują wszystkie prawa i wartości zapisane w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Karcie i Konwencji ONZ o prawach dziecka, w tym prawa cyfrowe; mając na uwadze, że we wszystkich działaniach i decyzjach cyfrowych, które dotyczą dziecka oraz jego zdrowia fizycznego i psychicznego, bezpieczeństwa i dobrostanu, należy przede wszystkim uwzględniać jego dobro;

B. mając na uwadze, że w ogólnym rozporządzeniu o ochronie danych, dyrektywie o audiowizualnych usługach medialnych, akcie o usługach cyfrowych i dyrektywie o nieuczciwych praktykach handlowych uznano, że dzieci zasługują na szczególną ochronę podczas korzystania z internetu w stale zmieniającym się środowisku cyfrowym;

C. mając na uwadze, że zapewnienie odpowiedniej ochrony dzieciom w internecie wymaga specjalnych środków i programów edukacyjnych skierowanych nie tylko do dzieci, ale również do ich nauczycieli, rodziców i opiekunów; mając na uwadze, że środki te powinny mieć przede wszystkim na celu opracowanie i wdrożenie technik prewencyjnych oraz kampanii na rzecz podnoszenia świadomości i na rzecz umiejętności cyfrowych; mając na uwadze, że rodzice i opiekunowie powinni być informowani o istnieniu i sposobie działania narzędzi cyfrowych, aby mogli ograniczać i ukierunkowywać doświadczenia dziecka/dzieci w internecie oraz ograniczać dostęp do nieodpowiednich do wieku lub szkodliwych treści internetowych;

D. mając na uwadze, że dzieci nie powinny być biernymi konsumentami technologii, ale powinny czynnie odpowiadać za technologie, których używają; mając na uwadze, że w związku z tym promowanie edukacji cyfrowej oraz rozwijanie umiejętności i kompetencji cyfrowych, w tym umiejętności korzystania z mediów, wśród dzieci, rodziców i wychowawców, w szczególności dzieci z grup szczególnie wrażliwych, zgodnie z Kartą, Konwencją ONZ o prawach dziecka, deklaracją europejską i cyfrowym kompasem na 2030 r., mają kluczowe znaczenie dla zapewnienia dzieciom bezpiecznych doświadczeń cyfrowych, a także dla wzmocnienia ich pozycji cyfrowej i dla ich aktywnej obecności w internecie;

E. mając na uwadze, że należy udostępnić ukierunkowane środki mające na celu zwalczanie przepaści cyfrowej i zwiększenie równości szans, aby zapewnić integracyjne

---

[1] Lobe, B. i in., „How children (10-18) experienced online risks during the Covid-19 lockdown - Spring 2020”, Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg, 9 lutego 2021 r.

i dostępne środowisko cyfrowe każdemu dziecku w UE, w szczególności dzieciom z grup szczególnie wrażliwych, jak dzieci z niepełnosprawnościami lub ze środowisk defaworyzowanych, w tym poprzez wyposażenie ich w nowoczesną infrastrukturę cyfrową, również na obszarach oddalonych lub wiejskich;

F. mając na uwadze, że obostrzenia podczas pandemii COVID-19 uwypukliły przepaść edukacyjną i cyfrową i wpłynęły na dostęp dzieci do narzędzi edukacji cyfrowej i informacji oraz ich udział w życiu społecznym i na ich włączenie społeczne, a także wywarły negatywny wpływ na ich zdrowie fizyczne i psychiczne; mając na uwadze, że doprowadziło to również do nasilenia przemocy domowej i ze względu na płeć oraz niegodziwego traktowania dzieci w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci w internecie, zarówno w sieci widocznej, jak i w ciemnej sieci;

G. mając na uwadze, że w kilku badaniach monitorujących znaleziono dowody na to, że dzieci są aktywne w mediach społecznościowych od najmłodszych lat, a w wielu przypadkach są to dzieci w wieku poniżej minimalnego wieku określonego przez większość platform mediów społecznościowych;

H. mając na uwadze, że stale zmieniające się środowisko cyfrowe jest centralnym elementem codziennego życia dzieci, w tym ich edukacji, komunikacji i wymiany danych; mając na uwadze, że dostęp dzieci do internetu i platform mediów społecznościowych oraz ich doświadczenia w tym zakresie przynoszą wiele korzyści, ale stwarzają również pewne zagrożenia i narażają dzieci na niebezpieczne zachowania i treści ze względu na ich wszechobecność, takie jak niegodziwe traktowanie dzieci w celach seksualnych i nagabywanie dzieci w celach seksualnych w internecie (uwodzenie dzieci przez internet), cybernienawiść, różne formy cyberszykanowania, treści seksualne, obrazy przemocy, treści promujące zaburzenia odżywiania i dezinformacja; mając na uwadze, że może to mieć wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne dzieci, w tym powodować zwiększoną agresję, problematyczne zachowania seksualne, niezdrowe nawyki żywieniowe, niezadowolenie z własnego wyglądu oraz wypaczone wartości i postawy;

I. mając na uwadze, że w badaniu EU Kids Online 2020 szacuje się, że 23 % dzieci w wieku od 9 do 16 lat padło ofiarą nękania w internecie; mając na uwadze, że w badaniu pt. „How children (10-18) experienced online risks during the Covid-19 lockdown: Spring 2020” stwierdzono, że 49 % dzieci doświadczyło co najmniej jednej formy agresji lub nękania w internecie; mając na uwadze, że nawet jeśli nie ma zracjonalizowanego podejścia, niektóre państwa członkowskie podjęły już środki, których przykładem może być ustawa Coco w Irlandii;

J. mając na uwadze, że nowa europejska strategia na rzecz lepszego internetu dla dzieci (BIK+) jest jednym z podstawowych działań strategii UE na rzecz praw dziecka, obejmującym inicjatywy mające na celu zapewnienie dzieciom ochrony i wzmocnienia ich pozycji w internecie w ramach odnośnych obszarów tematycznych;

1. z zadowoleniem przyjmuje i zatwierdza opracowaną przez Komisję nową europejską strategię na rzecz lepszego internetu dla dzieci (BIK+);

2. podkreśla, że wszystkie dzieci potrzebują ochrony w internecie, ale niektóre dzieci znajdują się w trudniejszej sytuacji, np. dzieci z niepełnosprawnościami lub ze środowisk defaworyzowanych, i powinny mieć możliwość korzystania, w stosownych

przypadkach, z ukierunkowanych środków służących zniwelowaniu przepaści cyfrowej i zwiększaniu ich umiejętności i kompetencji cyfrowych, w tym umiejętności korzystania z mediów;

3. ponawia swój apel do UE o zintensyfikowanie działań mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa dzieci w internecie oraz podnoszenie świadomości na temat niegodziwego traktowania dzieci w celach seksualnych, w tym nagabywania dzieci w celach seksualnych w internecie (uwodzenia dzieci przez internet), oraz zapobieganie temu zjawisku;

4. podkreśla, że umiejętności i kompetencje cyfrowe, w tym umiejętność korzystania z mediów, należy uznać za umiejętności obowiązkowe i uwzględnić je w programie nauczania w całej UE; zaznacza, że stanowią one zasadniczy element edukacji i uczenia się przez całe życie i powinny koncentrować się na edukowaniu dzieci, rodziców, opiekunów, wychowawców i ogółu społeczeństwa w zakresie bezpieczeństwa w internecie, w tym kontroli rodzicielskiej online oraz sposobów rozpoznawania i zgłaszania przypadków nagabywania dzieci w internecie;

5. wzywa UE i jej państwa członkowskie, by więcej inwestowały w kształcenie i szkolenie w celu zapewnienia dzieciom w różnych grupach wiekowych umiejętności cyfrowych, w tym ochrony przed nękaniem i cyberprzemocą wśród rówieśników w szkołach i poza nimi, z uwzględnieniem nowych osiągnięć technologicznych, takich jak metawersum.

6. zwraca się do państw członkowskich i instytucji edukacyjnych, by zagwarantowały prawo do edukacji włączającej oraz by promowały, w sposób dostosowany do wieku, edukację seksualną, umiejętności i kompetencje cyfrowe, w tym umiejętności korzystania z mediów, oraz cyberbezpieczeństwo poprzez kształcenie formalne, pozaformalne i nieformalne, skierowane do nauczycieli, rodziców, opiekunów i uczniów;

7. wzywa Komisję do opracowania, w koordynacji z europejskim obszarem edukacji, europejskiej strategii przeciwdziałania nękaniu i cyberprzemocy w szkołach, obejmującej ustanowienie pakietu środków mających na celu usprawnienie gromadzenia danych, a także do zaproponowania niezbędnych rozwiązań we współpracy z państwami członkowskimi;

8. podkreśla, że w strategii należy wezwać państwa członkowskie do przeznaczenia wszelkich niezbędnych zasobów na wzmocnienie zdolności numerów interwencyjnych, telefonów zaufania i centrów bezpieczniejszego internetu, a także do opracowania i wdrożenia w ich szkołach istotnych kampanii prewencyjnych i uświadamiających, które przyniosą wymierne rezultaty i staną się istotnym elementem ich programów nauczania na wczesnym etapie kształcenia i działalności instytucji edukacyjnych; uważa, że współpraca między naukowcami a praktykami ma w tym względzie kluczowe znaczenie;

9. podkreśla, że ważne jest, aby w tej strategii wprowadzono środki mające na celu aktualizację istniejących unijnych ram działania na rzecz zdrowia i dobrostanu psychicznego, które powinny w pełni sprzyjać włączeniu społecznemu, aby zaspokoić również potrzeby dzieci doświadczających niegodziwego traktowania lub nagabywania w celach seksualnych w internecie, zwłaszcza dzieci należących do grup znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji; wzywa do oceny dostępności i adekwatności

podmiotów świadczących opiekę zdrowotną w zakresie zdrowia psychicznego dzieci poprzez przeprowadzenie dokładnego mapowania istniejących usług w świetle pogarszającej się sytuacji w zakresie zdrowia psychicznego, którą pogorszyły jeszcze pandemia COVID-19 i wyjątkowe wyzwania stwarzane przez środowisko internetowe, w tym cyberprzemoc i narażenie na szkodliwe treści;

10. odnotowuje utworzenie do 2024 r. normy europejskiej dotyczącej weryfikacji wieku online oraz niedawne utworzenie specjalnej grupy ds. unijnego kodeksu postępowania dotyczącego projektowania dostosowanego do wieku (kodeks); podkreśla, jak ważne jest terminowe opracowanie tego kodeksu i zapewnienie jego pełnej zgodności z dyrektywą o audiowizualnych usługach medialnych i ogólnym rozporządzeniem o ochronie danych; podkreśla, że w opracowywanie kodeksu trzeba zaangażować społeczeństwo obywatelskie, środowisko akademickie i młodych ludzi; zaznacza, że zgodnie z ogólnym rozporządzeniem o ochronie danych platformy mediów społecznościowych, które opierają się na zgodzie użytkownika, muszą dołożyć rozsądnych starań w celu zweryfikowania zgody rodziców, zanim umożliwią dzieciom, które nie osiągnęły jeszcze wymaganego odpowiedniego wieku, założenie konta;

11. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zwiększenia inwestycji w udzielanie wsparcia ofiarom niegodziwego traktowania lub nagabywania dzieci w celach seksualnych w internecie, w tym jeśli chodzi o anonimowe zgłoszenia publiczne, oraz inwestycji w usługi w zakresie zdrowia psychicznego i usługi psychospołeczne dla ofiar i ich rodzin; zwraca się o udostępnienie szkoleń specjalistom i urzędnikom, w tym w organach ścigania, zajmującym się sprawami dotyczącymi dzieci, w zależności od ich szczególnych potrzeb;

12. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia bardziej systematycznego gromadzenia danych na temat środków zapobiegawczych i programów pomocy ofiarom, w tym na temat liczby dzieci w szkolnictwie podstawowym, które uczestniczą w kampaniach uświadamiających, oraz na temat programów edukacyjnych dotyczących zagrożeń związanych z wszelkimi formami wykorzystywania seksualnego dzieci, w tym w środowisku internetowym;

13. podkreśla brak wystarczających badań porównawczych na szczeblu UE, a także badań nad rozwojem dzieci w kontekście cyfryzacji; zaznacza w związku z tym, że szybki rozwój technologii może szybko wyprzedzić politykę, stwarzając tym samym nowe zagrożenia dla dzieci; przypomina w związku z tym, że trzeba rozwijać szeroko zakrojoną działalność badawczą na szczeblu UE;

14. wzywa Komisję do dopilnowania, by strategia BIK+ była spójna z innymi priorytetami i wnioskami ustawodawczymi, by informacje były przedstawiane dzieciom w zrozumiałym dla nich języku, by dzieci w każdym wieku były zaangażowane w monitorowanie i skuteczne wdrażanie strategii oraz by podjęto odpowiednie działania następcze w celu porównania najlepszych praktyk i wyników we wszystkich państwach członkowskich;

15. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji oraz rządom i parlamentom państw członkowskich.